

Ca-Nostra

*** ANY SETÉ.—NÚM. 299 *** SETMANARI POPULAR *** INCA, 21 DE FEBRER 1914 ***

† MOSSEN BERNADÍ FONT

PÀRROCO-ARCIPRESTE

Es mort a la Casa rectoral Mossen Bernadí Font, Cura-parroco de la ciutat d'Inca.

Les campanes de totes les iglesies, planyívoles, toquen de mort, fent amb el seu llargarut saluet gemegosa tristesa per doblar pel Cap de la Parroquia de Santa Maria la Major que ha desaparegut de la Iglesia docent i militant.

¡Com qui fos ahir, que feu l'entrada a nostra Ciutat, investit amb el caràcter i ropatge de Jerrarca, festejat pel poble, baix arcades triomfals de lorer i murta!

Ja son passats 26 anys!..

Es mort el bon Pastor, que un dia i un altra dia, un diumenge i un altra diumenge, per espai d'un quart de sigle, ha suministat a les ànimes de sa important feligresia el past espiritual de la Paraula divina i dels sacraments. Era un pastor tot tendresa i cor. ¡Quantes vegades l'hem vist plorar demunt sa trona per les ovelles escariades!

Es mort aquell sacerdot que mantania'l foc sagrat del Altar sant, tot renovant-se amb magnificencia i gust les coses litúrgiques qu'enravorien el tabernacle del Senyor.

A la seva gestió s'ha vist augmentar el culte catòlic i brillar amb més esplendor i suntuositat les solemnidats antigues, tot revivant-se la pietat cristiana i a voltes amb esclat d'axuberant catolicisme.

Es mort el benemèrit Ciutadà, que amb la seva iniciativa ha feta obra d'urbanisació i embelliment a la Ciutat. El carré Major i la plaça d'Orient son testimonis perennes que sempre recordaran son gest cultural. Si no hagués fet altra obra-bona dins Inca ja seria merexador que l'Ajuntament posàs la seva semblança a la galeria dels homes inlustres de la vila.

La noble Inca, puis, li deu gratitut eterna i homenatge d'amor i veneració. En aquests trists moments res més acceptable a la seva memoria que l'homenatge de l'oració ferventa i expiatoria, que, qual perfum de suavitat infinita, puja a les regions eternals de les ànimes que moren en estat de gracia.

El setmanari *Ca-Nostre*, sempre tengué amb el Sr. Rector un bon amic que's posà a son costat en totes les polèmiques i amargors de la axistencia periodística. Per això la seva memoria entre nosaltres serà inborrable; per això ploràm al costat de sa atribulada Familia la seva prèlua, i per això tota la vida pregarem per l'etern descans del qui fonc nostro amic i bon Pastor.

LA REDACCIÓ.

LA MEVA PROMESA

Deu me guarda una promesa
ja desde'l meu naxement;
lo dia del casament
no'l sabré may ab certesa.

No sabré may la diada
però's farà'l desposori
tart ò dejorn, rigui, ò plori,
pènsantli ò en hora sobtada.

Tant si'm plau com si'm fa posa,
ella'm donarà sos brassos,
y lligantme ab estrets llassos
serà ma fidel esposa.

De sa casa no'n sé rès
y'm diuen qu'es lletja y trista;
mes, de tants com ja l'han vista
ningú'm torna a dir còm es.

Sols sé que molt a la vora
la finch sempre desveltada,
com la nuvia qu'enjoyada
espera que toque l'hora.

Quan jo era infant, de ma mare
arrambàvas apropet,
y pels peus del bressolet
moltes nits tragué sa cara.

Y perque jove'l men cor
d'ella's recordés aviat,
de mos brassos s'ha emportat
un germanet ros com l'or.

Més tart, m'ha semblat sentir
ben aprop meu ses peïjades;
tot somniant, moltes veïllades
sos peus he sentit cruxir.

Allà envers posta de sol
sent qu'en ma cambra's passeja,
mc'n esperit s'enneguiteja
y'l cor se m'omple de dol.

Ab ella vé la foscor
y tot lo trespol tremola,
la veu s'em nua en la gola
y m'encongexo de por.

Llavores ab llum blavenca
veig l'ombra de ma promesa...
¡ses gales me fan feresa,
son elé'l respir me trenca!

Y mostrantme una mortalla
de blanch lí, me diu ben alt:
—Mira'l vestit nuvia
que la germana ja't talla.

Ton anell de prometatge
quan nasqueres te'l prenguí;
vésne fent lo teu caní
que no es llarch lo romiatge.

Y finida la jornada
jo t'allargaré la mà
y al món les bodes dirà
una trista campanada. —

Tot esglayat, apartarla
jo voldria... mes, què hi fa?
Haventmhi de desposà'
¿perquè hauré jo d'oblidarla?

Si no tinch altra esperansa
mentres veja llum de dia,
¿perquè'l pensar ab ma aymia
m'ha donà'esgarrifansa?

Si ma vida es sols nascuda
per qu'ella un jorn se la emporte,
valdrà més que m'acònhorte,
donantla ja per perduda.

Y abans no vingue lo dia
en que ab ella he d'abrassarme,
a veure vull avesarme
cada jorn sa fesonia.

Y fins faré que l'anyore
pensant molt sovint ab ella;
potser que la trobe bella
y després me'n enamore!

Que si Deu me l'ha triada,
no pot menys de ser hermosa;
y si ara la veig cendrosa,
després vindrà engalanada.

No deù dur sempre tenebres
per ròssech, y pols y fum...
¿que no he de veure més llum
al tancar-se mes palpebres?

Embolcada ma sòrt
he de trobà'en les mortalles
quan fasse les esposalles
ab ma promesa la Mort.

J. COLLEL.

SOLA EN EL MUNDO

Era huerfana y pobre. Modesta como la violeta, de corazon senzillo y amante, buscaba en vano una criatura en quien poder depositar su cariño, pues, sola en el mundo, los lazos de amistad no habian llenado ni satisfecho los amorosos sentimientos de su alma.

Con frecuencia solia regar con amargo llanto la fria losa en donde yacian las cenizas de los seres queridos que guardaron en vida tesoros de amor para la pobre huerfana ¡Infeliz de mí!—exclamaba, presa del más acerbo dolor—infeliz de mí, que sin amparo y sin ventura puedo decir tambien: ¡Señor! he buscado un corazon que anduviese acorde con el mio,.... miles de ellos le han ofrecido amistad, le han jurado amor eterno... Mas ¡ay! que no saben cumplir lo que prometen. ¡Pobre corazon mio, que solo desengaños y tormentos has bebido en los charquillos turbios de aparente felicidad que te ofrecian las criaturas!

¡Oh padres míos! faltándome vuestro apoyo, vuestro cariño ¿donde posaré mi debil planta para guarecerme de las violentas tempestades que me amenazan?

Santa Matrona revestida con los ricos atavíos que le regaló su Esposo el Cordero sin mancha, brillando en su frente cual deslumbradora diadema la antorcha de la fé, esperanza y caridad, tiende una mano amorosa a la desvalida doncella y enjugando sus lagrimas con el paño divino de la fortaleza le dice «No temas hija mia, no temas, que yo solicito te mostraré los caminos qua has de seguir para encontrar la verdadera paz del alma y te guiaré por la senda de la virtud. Tu no ignoras que nos dice el Señor por boca de su profeta. Maldito el hombre que confía en el

hombre. Pues ¿á que buscar en la volubilidad é inconstancia de las criaturas esta correspondencia por la cual suspira tu corazon? ¿Por ventura el Señor, ha desamparado al huerfano y al misero que se quieren llegar a El?»

«¿Quien sois vos, exclama la doncella envuelta en rayos de divina claridad, que así consolais con vuestra voz dulce y misteriosa mi conturbado espíritu? ¿Quien sois que generosa os ofreceis á conducirme por los senderos de la verdadera felicidad?»

«Soy la Religión» y asiendo de la mano á la pobre huerfana, que llena de la más purísima fe se abandona a los consejos de tan buena Madre esta la conduce al nido de los verdaderos amores, al arca santa á donde no llegan las tempestades ni los vientos de las seducciones del mundo. «Aquí hija mia, le dice, aquí esta Jesus en el sagrario. El te llama, te espera, y te ama. En su amante Corazon descansarás y serás eternamente feliz.»

Entonces aquella alma amante y candorosa, con viva fe y santo amor por Jesus Sacramentado le recibe en su alma y forma con El un lazo eterno. Entonces hallada la paz y dicha que jamas experimentara en la poca firmeza y estabilidad de las cosas mundanas exclama llena de gozo:

«¡Atrás criaturas, que no podeis llenar mi corazon!... ¡Todo será por Dios, con Dios y para Dios!...»

Marcellina Moragues

L'Ametler

Aquest arbre que ja's mostra encisadori alegroi, oferint-se com a precursor de la primavera, senyalant-nos ses blanques flors, que ofereixen lo més bell dels encisos que pot experimentar l'amic de les geòrgiques, va extenent-se extraordinariament i se contra cada dia amb més intensitat en totes les regions de nostre país, sens dupte per l'alta estima que tant en lo mercat nacional com al extranger, i en aquest d'un modo especial i senyalat, obé fruit que d'ell se cull.

Es per aquesta raó que consideram d'alt interés cridar l'atenció de nostres agricultors sobre la conveniencia de prodigar-li quants cuidados requereix i especialment en la que fa referencia a la seva alimentació, a quin fi no hem de passar per alt que demana, com los demás arbres, l'aport de nitrógen, ácid fosfóric i potassa, en estat assimilables.

Los fertilizants concentrats no solsament aumenten i regularisen la producció dels ametlers, sinó que al ensemps milloren la qualitat del fruit, essent aquest molt millor.

Veis-aquí algunes fórmules, quin ensaig recomenam, poguent-se aplicar per arbre adult i en vista d'això, adaptar-les tenent en compte l'estat de vigor de cada arbre, lo temps que té i les condicions de la terra.

Superfosfat de cals, o escories de fosforificació si'ls terrenos son pobres de cals, de un o mitx a 1'75 Kilograms; cloruro o sulfat de potassa, de 0'400 a 0'500 Kilograms; sulfat amònic, de 0'300 a 0'400 Kilograms i nitrat de sosa o de cals, si les terres se troben mancades d'aquest últim element, de 0'300 a 0'400 Kilograms.

Noves d'Inca

NOVA SOCIEDAT.—S'es construïda an aquesta Ciutat una nova societat titulada *La Protectora Caballar* que te'l domicili an el carré Major numeros 29 i 31, a la casa que buida el Centre conservador.

Aquesta societat té per objecte protegir i educar el ram de cavalleria, trebaiant en la seva influencia perque desapareca la costum de castigar el bestia somerí.

Ha començat amb una vuitentena de socis, formant la junta de Govern els següent personal: President: L'amon Bernat Ramis; Vice-president: D. Marcell Subirana; Secretari: En Jaume Figuerola; Vice-secretari: En Tomàs Capellà; Contador: L'amon Bartomeu Mateu; Depositari: Mestre Tomàs Vaquer; vocals: En Jaume Beltran, En Bartomeu Amer L'amon Antoni Ramis i En Jaume Beltran.

ADHESIÓ.—El Centre Conservador s'es adherit a l'homenatge que se fa en honor del publicista D. Miquel Santos Oliver pels seus articles polítics escrits en defensa del gran estadista D. Antoni Maura, que's publicaran col·leccionats.

També se són adharits al esmentat homenatge una xexentena de persones més, la majoria d'elles socis de la societat conservadora.

INCAUTACIO.—Dimecres el Jutjat d'Inca se personificá a la societat recreativa Club Central per incautar-se d'una taula, com a peça convicta, per sospites que demunt ella se jugava.

Sobre'l particular es fan molts de salats comentaris.

ESPECTACLE.—A la plaça de Toros, dijous se donà una funció que tengué una bona entrada. Una senyora estrangera l'Orfa Venoska ballà una dansa serpentina dins una gabi en 5 lleons su devora a lloure i fe altres jocs que s'hi val molt de arriscament. La música del Sr. Rotger amenisà la festa.

FUNCIO DE DESAGRAVIS.—Dijous a la Iglesia de Sant Domingo tengué lloc la funció de desagravis anunciada.

El vespre després del Rosari s'hi cantà una solemníssim trissagi dirigit per D. Juan Torrendell, en que hi prengué part el poble.

Seguí'l sermó del Pare Redal domin-gà, que'n arrebatadora paraula tractà del amor de Jesucrist envers dels homos i dels beneficis que ha fet a la Humanitat mitjantsant la seva doctrina celestial, el sacrifici de la creu i l'insti-

tució de la Eucaristica. L'home pot il·lustrar a sos consemblants, pot sacrificar-se fins a morir per son germà; pero no pot passar mes envant; Jesús en quant Deu sabé fer mes encara al dexar-se sagramentat per aliment espiritual de les ànimes. El il·lustrat religiós tractà aqueix punts en brillants parrafades i exemples populars que son estat objecte de grosses alabances de part del públic que omplia la nau de la iglesia domingana malgrat esser un dia tant distret.

S'acabá la funció amb el cant del Te-Deum i la bendició del Santíssim.

MULTA.—El Sr. Batle ha posada una multa de 10 pesetes a dos canistes per haver verificat una brega de cans, diumenge passat.

CARNAVAL.—De cad'any pert s'importancia el carnaval. Els estols de fresses que's solien passetjar per nostros carrés donant seregate aquí i allà, ara innocent ara pessada, han deseparagut per complet. Tot el bugiot del carnaval consisteix en lo passeig que's fa an el carré Major els dies festius, tirant-se paperins de tots colors. Allà si que hi acudeix gent, especialment fadrins i fadrines a mostrar la gracia del seu garbo.

Hem sentits molts de comentaris respecte la decadencia dels balls de sala i de les dones que'l fraquenten que sempre son ses mateixes. Deia davant noltros, un senyor afectat d'embarcar-se amb la carrossa carnavalesca, que amb aquesta casta de gent fins i tot un no poria fer mal per allò que no pot perdre gran cosa un qui romp una gerra consentida.

DEFUNCIO.—Ha mort a Ciutat la distingida Senyora D.^a Josefa Verd germana de D.^a Maria Ignacia de Can Ripoll d'aquesta localitat.

Donam a s'apreciable familia nostro afectuós condol tot desitjant-li molts d'anys de vida per porer pregar per ella.

BOLLETI COMERCIAL

Preus que retgirem a nostro mercat.

| | | | |
|--------------------|----|---------|-------------|
| Bessó | a | 155'00 | al quinta. |
| Blat | a | 19'50 | la cortera. |
| Xexa | a | 20'50 | id. |
| Sivada | a | 09'50 | id. |
| id. forastera | a | 09'00 | id. |
| Ordi | a | 11'00 | id. |
| id. foraster | a | 10'50 | id. |
| Faves pera cuinar | a | 25'00 | id. |
| id. ordinarias | a | 19'50 | id. |
| id. per bestia | a | 19'00 | id. |
| Blat de les Indies | a | 15'00 | id. |
| Fasols | a | 00'00 | id. |
| Monjetes de confit | a | 37'00 | id. |
| id. Blanques | a | 40'00 | id. |
| Siurons | a | 00'00 | id. |
| Porcs grassos | de | 14 a 15 | l'arrova |
| Girroves | a | 00'00 | |
| Safra | a | 3'00 | s'uns. |

PUBLICACIONS REBUDES

LA VEU DE L'ANGEL DE LA GUARDA.—Es millor revista i la més escaienta lectura per als col·legis, convents, pensionats i centres de educació en general. Es la de major profit espiritual per a les ànimes novelles qui estan en la delicada època de sa formació moral: puix no sols és atraienta per son aspecte gràfic i material i per l'escolliment de les matèries, sino també per son escrit, que és ben cuidat, però senzill d'entendre i fàcil de llegir.

Conté ordinariament trenta-dues pàgines de text, amb una *Plàtica angèlica*, en la qual l'Angel recomana i explica sants consells a l'ànima. Segueixen immediatament les *Flores de Santedat* que vénen a ésser l'exemple adequat de la *Plàtica*, són casos edificants de la vida dels sants, pràctiques piadoses, oracions, etc. Hi ha també cada mes la *Vida d'un Sant*, explicada ben extensament i escolada entre les millors. Finalment, hi ha altres lectures espirituals, escollides principalment de les obres dels sants, o de les més apropiades als lectors, havent-li ademés, com a secció *Recreativa*, rondalles, curiositats, entreteniments, etc., sense sortir-se del caràcter general de la publicació.

Un número solt: 15 cènts. Suscripció, a l'any: 2 ptes.

Número gratis de mostra a tothom qui ho demani.

A fi de facilitar la difusió de tant bones lectures en els col·legis, pensionats i centres d'educació en general, se'ls hi proporcionarà la demanda a l'engròs de LA VEU DE L'ANGEL DE LA GUARDA amb grans descomptes, i a que'ls hi resulti a 10 cèntims l'exemplar, més els gastos de correu.

BOLLETÍ DEL DICCIONARI DE LA LLENGUA CATALANA.—Sumari: Una altra mica d'eixir filològica—La supressió de la *h* no etimològica—La *i* en lloc de la *y* per representar la conjunció copulativa *et*—La *l'* per representar el so linguo-dental-lateral-sonor-prolongat, la doble *l*.—La doble preposició *per a* per que no s'ha d'escriure *pera*?—El *Vulgar* a la conjugació de Valls.—Cap a Barcelona.—Sobre'l verb *gostar* en sentit d'*atrevir-se*.—Una mica de Dialectologia Catalana—Diferents formes del pronom nosaltres, vobiscum.—Biblioteca Filològica de l'Institut de Llengua Catalana.—Un conítrare novell.

Tinta Pelikan 4001
5001

Color de cel negra, la millor per escriure llibres, escrit no pert mai mai mai.—Murta 5 Inca.

Honres Fúnebres

Anit passada es verificà la conducció del cadàver de Mossen Bernadí Font al Cementeri.

El rosari se resà a la Parroquia veent-se plena de concurs. Després la Rda. Comunitat amb creu alçada i demés assistents se dirigiren a la Rectoria, organisant-se la processó fúnebre amb lo següent orde: Bandera parroquial amb el poble; Congregació mariana de fadrins llevant son penó i distintiu; Circol d'Obrers Catòlics amb la bandera; Congregació del Cor de Jesús portant sa bandera i distintiu. Creu parroquial actuant de preste el M. I. Mn. Francesc Mir Pàroco de la Seu, assistit per Mossen Bernat Sales, Organista, servint de diaca i subdiaca respectivament el M. I. Mossen Joan Quetgles Canonge, i Mn. Joan Verd Rector de Seuva. Seguiu la família del difunt acompanyada del Ajuntament en massa, el jutjat i quefes i oficials del exèrcit, i una gran multitud de gent aont hi havia representades totes les classés de la societat.

Avui demati s'han celebrat sos funerals constituint un'altra manifestació de dol poques vegades vista. Hi ha hagut matines i ofici de *requiem* i moltes missés cos-present. El celebrant, era el M. I. Mossen Mir; l'assistent, Mossen Antoni Ferriol, cosí del difunt; el diaca el M. I. Mossen Quetgles, i el subdiaca Mossen Francesc Rayó, Rector de Santa Maria.

An el presbiteri actuaven de ploradors Mossen Antoni Deyá, Rector de San Jaume de Palma; Mossen Jaume Janer Rector d'Alaró, Mossen Gabriel Pujol Rector de Sa Poble i Mossen Rafael Ramis Rector de Campanet.

An el su-presbiteri hi havia a dos bancs laterals Mossen Antoni Soler Rector de Porreres, Mossen Joan Verd Rector de Seuva, Mn. Sebastià Estevà Rector de Binisalem, Mossen Joan Niell Rector de San Juan, Mossen Juan Femenias Rector de Mancor, Mn. Gabriel Melià Rector de Caimari, Mossen Miquel Gayà Rector de Muro, Mossen Juan Fiol Rector de Costitx, Mossen Gabriel Thomàs Rector de Llubí, Mossen Miquel Morey Rector de Lloseta i Mossen Juan Munar Rector de Maria. Ademés hi havia representacions del Santuari de Lluch, dels Pares Franciscans, dels Germans de les Escoles cristianes i moltíssims de sacerdots externs que seria llarg anomenar un per un.

Estaven a sos respectius bancs el Magnífic Ajuntament presidit pel Sr. Batle; el jutjat de primera Instancia compost del jutge D. Francesc de P. Caplin i dels secretaris judicials Srs. Serra i Sampol; la oficialitat militar amb el coronell Sr. D. Waldo Calero; el cos de la Guardia civil i altres entitats i molt de poble.

El dol s'es despedit a la casa rectoral.

Per falta de lloc i temps no publicam una biografia del estimat difunt, heu ferem el número vinent que ja tendrem un fotogravat del seu retrato que tenim encarragat, a la casa Furnells.

Ajuntament

Sessió del 20 Febrer.

Baix la presidència del Sr. Batle D. Pere Balle celebra sessió l'Ajuntament.

Fonc aprovada l'acta de la sessió anterior.

Per unanimitat s'acorda fer constar amb acte el dol i sentiment que'l Consistori ha tengut per la mort del Pàroco Mossen Bernadí Font.

Se comisionà a D. Miquel Amengual per re-

presentar el Sr. Batle a la reunió que'ls secretaris i batles han de tenir dia 21 al palau de la Diputació provincial, a causa que l'autoritat civil tenir qu'assistir al funeral del Rector mort.

Se dona compte que l'enginyaria militar obliga'l Municipi apuntalar i reforçar el Corté de Infanteria, allà, aont dins poc temps ja porà passar aquesta al corté nou. Se nombra una comissió composta del Sr. Batle i altres persones caporals de la ciutat, per anar a veure el Capitá General per gestiona que l'infanteria passi aviat al corté en construcció per quant an els cosos del edifici que hi ha llests ja ha lloc de sobrançe per alojar-los i no obligur al Municipi gastar-se algunes mils pessetes amb unes obres que després serán inútils.

El Sr. Batle axeca la sessió.

Camperes

Poesies: de D. PERE d'ALCANTARA MULE Y REINES.

Una pesseta a l'Imprenta de CA-NOSRA.

Enquadernacions

En nostros tallers en feim de fortes i ben hermoses.

PRONTITUT I ECONOMIA

CARRÉ DE LA MURTA, 5—INCA.

Historia del Rei en Jaume

CONQUERIDOR DE MALLORCA

Escrita per D. BARTOMEU FERRÀ

Cada exemplar una pesseta i se donará per 0'65 als subscriptors dels setmanaris catòlics mallorquins.

Venals a nostra Administració.

LOS MÁS IMPORTANTES DE LAS BALEARES
GRANDES
ALMACENES **SAN JOSÉ**

DE
Ignacio Figuerola

CENTRAL: Brondo, 7, 9 y 11.—Esquina Borne, 118.—PALMA

Sucursales

JAIME II, 59 y 61 esquina VICENTE MUT.
BINISALEM calle TRUCH.
LA PUEBLA calle MAYOR. 58.
INCA, PLAZA DE LA IGLESIA, PALMER.

SASTRERÍA, CAMISERÍA, CONFECIONES

Equipos para novios=Corbatería=Bisutería=Mercedería=Sedería=Laneria=Alfombras=Lencería=Géneros de punto=Cortinajes.

OBJETOS PARA REGALOS ■■ PRECIO FIJO

Corresponsal administratiu
a Inca: Miquel Duran.

IBERICA

SOLFEO DE LOS SOLFEO

Primer i segon tom vanals a nostra llibreria.

EDICIÓ POPULAR

Obres Completes
DE

Mossen Jacinto Verdagué

27 VOLUMS

DE 100, 150 Y 200 PLANES A 40, 50 Y 60 CENTIMS

En junt 14 pessetes

UN VOLUM CADA MES

Pes subscripció: 12 pessetes en tres pagues

Ja és sortit el primer volum que compren el grandíós poema l'Atlántida. Té 192 planes, dú vinyetes artístiques i el retrat del autor i sols costa 60 cèntims. Se ven per separat i n'hi ha existencia en ia

Corresponsalia: Administració de CA-NOSTRA.—Inca.

Libros de Legislación

Manual práctico de Justicia Municipal 4'50 en tela.

Manual de Legislación Electoral en tela 2'50 ptas. en rústica 2.

Ley Municipal en tela 5 ptas. en rústica 4.

Lo que debe saber el Concejal en tela 4'50 ptas.—Inca 5 Murta.